Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXVI. Ч. 30 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 8-го ЛЮТОГО 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 8, 1979 No. 30. VOL. LXXXVI.

ОМУА влаштувало виставку картин „мандрівника з пензлем" Ю. Старосольського

Ню Йорк (Н. Н.). — Минулої неділі, 4-го лютого, тут у приміщеннях Об'єднання Мистців Українців в Америці при 136 Друга евеню відбулося відкриття виставки картин „мандрівника з пензлем" д-ра Юрія Старосольського. Виставка відкрита кожного дня від год. 6-ої до 8-ої ввечорі (в суботу і неділю від год. 1-ої до 8-ої) і триватиме до неділі, 11-го лютого.

Проф. д-р Юрій Старосольський широковідомий нашій громаді з багатьох ділянок його активности: він же Начальний Пластун, науковець і публіцист, дехто міг би собі пригадати його блискучі есеї і не один вірш, але мало хто досі

Д-р Юрій Старосольський

знав, що він не тільки мистець пера, але й пензля. Отже нічого дивного що дві

(Закінчення на стор. 6)

Українські мистці подарували свої праці для Українського Музею в Ню Йорку

НюЙорк (М. С.). — Управа Українського Музею робить постійні заходи, щоб придбати фонди для вдержання музею, завданням якого є збереження української культурної спадщини.

Український Музей за короткий час — всього 3 роки існування, здобув собі респект і дійшов до рівня багато більших і старших музеїв. У професійних музейних кругах він зараховується до одного з кращих, добре поставлених малих музеїв.

Щоб вдержати його на тому рівні, тобто, щоб музей міг продовжувати культурні і виховні програми, зміняти виставки та переводити потрібну фахову консервацію експонатів, йому потрібно постійного допливу фондів.

В тій цілі Управа Музею звернулася до наших визначних мистців з проханням подарувати на виграшу їхні праці.

Відгук був дуже позитивний — 13 мистців виявили велике зрозуміння для потреби збереження скарбів нашої культури і погодилися допомогти Музеєві у придбанні фондів. Внизу подаємо поазбучний список мистців:

Богдан Божемський, пок. Микола Бутович, Яків Гніздовський, Любослав Гуцалюк, Слава Ґеруляк, Едвард Козак, Михайло Мороз, Аркадія Оленська-Петришин, Ірена Петренко-Федишин, Юрій Соловій, Богдан Титла, Галина Титла, Михайло Черешньовський.

Створено Відділ АБН на Каліфорнію

Лос Анджелес, Каліфорнія (АБН). — 20 січня 1979 р., з ініціятиви представників Української Делеґації в ЦК АБН, створено український Відділ Американських Приятелів АБН в Лос Анджелесі. Після доповіді Голови ЦК АБН Ярослава Стецька на тему міжнародної політики і сучасного положення в Україні та ширшої дискусії на ці теми, запрошені представники УККА, ООЧСУ і СУМ-у запропонували обрати управу Відділу АП-АБН. Головою обрано інж. Ярослава Блищака із Сан Франсіско. До Управи ввійшли: мґр Н. Василин — містоголова, Н.Медвідь — зовнішні зв'язки, О. Гац — організаційні справи, секретарі — О. Чепіль і інж. Б. Бучинський, фінанси — Я. Якимів, мґр Б. Палей — зв'язки з науковими і культурними інституціями, Л. Василин — зв'язки з молоддю. До управи дальше увійшли: маестро Боян Болехівський, А. Долинюк, інж. О. Чайковський.

Приявна на цьому зібранні мґр Слава Стецько поінформувала учасників про акції АБН в різних країнах вільного світу; представник українського відділу АБН з Чікаґо реферував про працю АБН в цьому місті, конференцію АБН, яка відбувалася рік тому в Чікаґо та вшанування 35-річчя АБН в грудні 1978 року; Ліда Василин говорила про участь української молоді в конференціях ВАКЛ, а інж. Я. Блищак про нашу зовнішньо-політичну діяльність в Сан Франсіско.

Намічено плян праці на 1979 рік, в якому крім відмічування 30 ліття появи „АБН-Кореспонденц", заплановано відзначити посиленими акціями 35-річчя АБН. Створений український Відділ АП АБН вважатиметься центральним Відділом на Каліфорнію.

ВІДЗНАЧЕННЯ СІЧНЕВИХ РОКОВИН В ЕЛІЗАБЕТІ, Н. ДЖ.

Посадник Елізабету Томас Данн підписує Проклямацію „Українського Дня" в присутності представників української громади, пластової молоді, учнів Парафіяльної Школи та Школи Українознавства. [Зліва]: Р. Курівчак, Л. Яцусь, проф. М. Демчишин, О. Заремба, о. монс. Й. Федорик, Р. Сміт, М. Пінковський [голова Відділу УККА], Д. Котило, Б. Федик, М. Іванців, М. Хитра, д-р Р. Граб і В. Сосяк

ЄГИПЕТСЬКО-ІЗРАЇЛЬСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ ВІДНОВЛЯТЬСЯ НА МІНІСТЕРСЬКОМУ РІВНІ

Вашінгтон. — Виступиючи перед Комісією Палати Репрезентантів для закордонних справ, державний секретар Сайрус Венс у понеділок, 5-го лютого, повідомив, що мирові переговори між Єгиптом та Ізраїлем, які перервано в половині грудня минулого року, незабаром відновляться „на міністерському рівні", додаючи, що під час тих переговорів будуть розглянені всі розбіжності, які ще досі існують між становищами Ізраїля та Єгипту.

Своєю заявою, що відновлені переговори мають відбуватися „на міністерському рівні", Венс недвозначно натякнув, що покищо не передбачається скликання вершинної конференції, в якій взяли б участь єгипетський президент Анвар ель-Садат, прем'єр Менахем Беґін і президент Джіммі Картер, як це було у вересні минулого року в Кемп Дейвіді, Мериленд.

Інші речники Державного департаменту інформують, що у цих міністерських переговорах братимуть участь секретар Венс, єгипетський прем'єр Мустафа Халіль та ізраїльський міністер закордонних справ Моше Даян. Переговори правдоподібно проходитимуть у Вашінгтоні, але ще не встановлено жадної дати.

Відповідаючи на запити членів згаданої Комісії Палати Репрезентантів, Венс признав, що недавні поїздки „спеціяльного амбасадора" ЗСА Альфреда Атертона до Єгипту та Ізраїлю не увінчались успіхом, бо не пощастило зліквідувати розбіжностей в поглядах на ряд питань, зокрема на справу палестинських арабів і окупованих Ізраїлем територій на західньому березі ріки Йордан і біля міста Гази.

Як відомо, єгипетські власті настоюють, щоб ізраїльський уряд визначив точний реченець щодо признання внутрішньої автономії палестинським арабам, а Ізраїль відмовляється. Ця справа власне була головною причиною, чому єгипетсько-ізраїльські переговори перервано в кінці минулого року. Відтак Єгипет видвигнув ряд інших застережень до тимчасового договору, виготовленого в Кемп Дейвіді, вимагаючи деяких змін, на що ізраїльські власті не погодилися.

Секретар Венс сказав, що теперішні заворушення в Ірані напевно переконають Ізраїль та Єгипет, що відновлення безпосередніх переговорів між ними є конечністю, щоб запобігти дальшому послабленню вільного світу на терені Близького Сходу.

Секретар оборони Бровн відвідає Близький Схід

Вашінгтон. — Цієї п'ятниці, 9-го лютого, секретар оборони Гарольд Бровн розпочне свою 10-денну поїздку по країнах Близького Сходу, яка має на меті запевнити держави цього обширу, що не зважаючи на непевну ситуацію в Ірані, ЗСА далі відіграватимуть важливу ролю в тій частині світу. Він теж заохочуватиме прозахідні країни Близького Сходу до співпраці, щоб запобігти нестабільній ситуації, яку може використати Совєтський Союз для поширення своїх впливів.

Секретар Бровн відвідає Савдійську Арабію, Йорданію, Ізраїль та Єгипет. У Савдійській Арабії поширюються побоювання, що уряд президента Джіммі Картера, який виявився нерішучим під час кризи в Ірані, в наслідок чого шах Мохаммед Різа Паглеві був змушений виїхати „на вакації та відпочинок", може виявити подібну слабість на випадок заворушень в Савдійській Арабії, чи іншій країні Близького Сходу. Як інформують з достовірних джерел, Бровн має на меті зліквідувати ці побоювання савдійських властей.

Щодо співпраці всіх прозахідніх держав того обширу, то передбачають, що Бровн наголошуватиме, що „зовнішня загроза", тобто з боку Совєтського Союзу, тепер більш небезпечна, ніж непорозуміння між радикальними і поміркованими арабськими країнами. Правдоподібно секретар оборони намагатиметься переконати Савдійську Арабію та Йорданію, яких зараховують до поміркованого табору, щоб приєдналися до єгипетсько-ізраїльського мирового діялогу, або принаймні послабили свою критику, звернену проти політики єгипетського президента Анвара ель-Садата.

Речники Департаменту оборони інформують, що секретар Бровн закликатиме Савдійську Арабію скріпити свої збройні сили та дипломатичні впливи на під стратегічним поглядом дуже важливому терені Перської затоки, де оборонна спроможність Заходу значно послабла, з уваги на кризу в Ірані.

Японія протестує проти встановлення совєтських баз на сусідніх островах

Токіо, Японія. — Уряд Японії вніс формальний протест проти встановлення совєтських баз на двох островах, віддалених всього 12 миль від японського острова Гоккаідо, вимагаючи негайного відтягнення совєтських військ і повернення цих та двох інших Курильських островів Японії.

В понеділок, 5-го лютого, заступник міністра закордонних справ Японії Масуо Такашіна викликав амбасадора СССР Дімітрія Полянського і вручив йому формальний протест з вимогою негайно припинити будову військових інсталяцій та відтягнути війська з островів Кунашірі й Етофору, які СССР захопив від Японії з островами Габомаі та Шікотан під кінець Другої світової війни. Крім цього Такашіма заявив Полянському, що Японія ніколи не відреклась від цих островів та уважає їх „з історичної точки зору" частиною японського материка. Їх спішне передання Японії є „необхідне для стабільних відносин поміж Японією і Совєтським Союзом", заявив Такашіна.

Полянський відкинув протест японського уряду, називаючи його „втручанням у внутрішні справи" СССР, але зобов'язався передати його своєму урядові.

Як уже інформовано, минулого тижня японське Міністерство оборони подало до відома, що на островах Кунашарі й Етофоро перебуває біля 6,000 совєтських вояків, які працюють над влаштуванням радарних станцій, розбудовою летовищ та інсталяцією ракет.

ГЕН. ГЕЙҐ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД АҐРЕСИВНИМИ ПЛЯНАМИ МОСКВИ

Каттенбах, Західня Німеччина. — Генерал Александер М. Гейґ, головнокомандувач військовими силами Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) і головний командир американських військ в Европі, у понеділок, 5-го лютого, заявив кореспондентам, що совєтські збройні сили такі численні, що набагато разів перевищують оборонні потреби Совєтського Союзу. Беручи це до уваги, треба прийти до переконання, що військова сила СССР призначена на безпосередню аґресію, або на підтримання аґресії інших країн посереднім способом — сказав ген. Гейґ.

Ген. Александер Гейґ

Генерал Гейґ, який має 54 роки, вже раніше повідомив, що 30-го червня ц. р. плянує зрезиґнувати з обох згаданих постів, тобто командира армій НАТО і американських військ в Европі, і відійде від активної військової служби. Він не подав жадних конкретних причин на свою резиґнацію, а тільки вказав, що на цих двох постах служив так довго, як і більшість його попередників, тобто біля чотири і пів року.

Однак, коментатори припускають, що Гейґ може плянувати політичну кар'єру, а саме, в 1980-му році може кандидувати до Сенату чи Палати Репрезентантів, або навіть старатися здобути номінацію Республіканської партії на пост президента ЗСА.

Як відомо, за президентури Ричарда Ніксона він спершу був дорадником тодішнього державного секретаря Генрі Кіссінджера, а відтак шефом персоналу Білого Дому.

Генерал Гейґ часто перестерігає перед загрозою з боку Совєтського Союзу, наприклад, на початку січня ц. р. під час пресової конференції закликав Захід „протиставитися совєтському імперіялізмові", як теж перестерігав „перед світом, в якому судочинство находиться в руках тих, які готові вдаватися до тероризму і проливання крови".

Сенатська комісія затурбована долею Тайвану

Вашінгтон. — Члени уряду президента Джіммі Картера натрапляють на поважні труднощі в намаганнях переконати Сенат ЗСА, що Тайванові не загрожує насильне прилучення до Китайської Народної Республіки в наслідок зірвання дипломатичних зв'язків поміж Вашінгтоном й Тайпеєм.

Секретар Оборони Гарольд Бравн і заступник державного секретаря Воррен Крістофер, виступаючи перед сенатською Комісією закордонних справ у понеділок, 5-го лютого, обороняли політику уряду ЗСА у відношенні до КНР і до Тайвану, остерігаючи Сенат, що президент Картер був би змушений накласти вето на будь-які законопроєкти щодо ґарантії безпеки Тайвану. Як відомо, поодинокі сенатори вже раніше зголосили резолюції, які вимагають таких ґарантій від уряду ЗСА, включно з приміненням „конституційних засобів" для збереження безпеки Тайвану у випадку будь-якої загрози. Крім цього, група американських конґресменів недавно перебувала в Тайпею з наявною метою перевірки можливостей вдержування зв'язків з Тайваном на „урядовому рівні", не зважаючи на категоричне відкинення такої концепції президентом Картером.

Голова сенатської Комісії, сенатор Френк Чирч і сенатор Джейкоб Джевітс гостро критикували твердження Бравна й Крістофера, заявляючись за специфічними законами, які ґарантували б безпеку Тайвану — „одного з наших найбільш прихильних союзників". Вони уважають, що вдержання зв'язків з Тайваном за допомогою т. зв. Американського Інституту, згідно із законопроєктом президента Картера, є неспівмірне з інтересами ЗСА на Тихому океані. Хоча більшість членів Комісії схвалюють встановлення дипломатичних зв'язків з Пекіном, майже всі вони уважають, що відносини з Тайпеєм мусять мати більш конкретну форму, включно з недвозначною ґарантією безпеки Тайвану.

У вівторок, 6-го лютого, перед Комісією зізнавали сенатори Едвард Кеннеді, Алан Кренстон, Беррі Ґолдвотер, Роберт Дол, Денніс ДеКонсіні і Джон Денфорт, які раніше були зголосили резолюції в справі Тайвану. Під час дебат виявилось, що спільна резолюція сенаторів Кеннеді й Кренстона найбільш приятлива своєю фразеологією речникам уряду президента Картера. Сенатор Джевітс, одначе, висловився за більш специфічним оформленням резолюції, включно з приміненням деяких уступів із скасованого тепер оборонного договору поміж ЗСА й Тайваном.

Політичні обсерватори уважають, що становище Сенату загострюватиметься, зокрема коли розпічнуться переслухання в справі найменування Ленарда Вудкока на амбасадора ЗСА в Пекіні.

Відновлюють переговори

Женева, Швайцарія. — З'єднані Стейти Америки, Совєтський Союз і Велика Британія відновили в понеділок, 5-го лютого ц. р., переговори про продовження договору, який забороняє випробування атомової зброї в атмосфері і на морях, а також обмежує такі випробування під землею.

Переговори у цій справі розпочалися ще в жовтні 1977 року з метою приготовити широкий плян для роззброєневої конференції. Досі однак не осягнено якогось довготривалого порозуміння, тому між розмовами тривають кількамісячні перерви, а в міжчасі великодержави, зокрема Совєтський Союз, продовжують випробовувати атомову бомбу й іншу зброю, не зважаючи на домовленість підписану трьома вище згаданими потугами ще в 1963 році.

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ УВАН

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 11-го лютого ц. р., о год. 2-ій по полудні тут у власному будинку при 206 Захід 100-та вулиця відбудеться наукове засідання історичної секції УВАН, на якій ред. Іван Світ виголосить доповідь на тему: „Український консул — Петро Твердовський, 1918-1919 рр.".

Гельсінкські групи в СССР знов найменовані на Нобелівську нагороду миру

Вашонгтон. — Десять американських законодавців, які є членами спеціяльної Комісії в справах безпеки і співробітництва в Европі, знов найменували Громадські групи сприяння виконанню Гельсінкських угод в СССР на Нобелівську нагороду миру. Як відомо, минулого року ця комісія була найменувала всіх членів т. зв. Гельсінкських груп в СССР на нагороду миру Нобеля,а до неї опісля долучився цілий парлямент Канади.

У повідомленні Комісії стверджується, що найменування включає всіх членів шістьох відомих на Заході груп в СССР, тобто московської, української, литовської, грузинської і вірменської, до яких долучено ще в цьому році Християнський комітет та Діючу Комісію в справах зловживання психіятрією в СССР. Лист в цій справі був висланий до Інституту Нобеля в Ослo, Норвеґія ще 31-го січня ц. р., а офіційне повідомлення появилось з датою 3-го лютого, тобто в першу річницю арешту Александра Ґінзбурґа, члена-співосновника московської групи, що й відмічено в комунікаті.

Найменування підписали: голова Комісії конґресмен Данте Фасселл, сенатори Клерборн Пелл, Патрик Лігі, Річард Стовн і Роберт Дол та конгресмени Джонатан Бінггам, Пол Саймон, Сідні Єйтс, Джон Бюкенан і Міллісент Фенвік. З Комісії вибули сенатори Кліффорд Кейс і Річард Кларк, які програли у минулорічних виборах. Одне з опорожнених місць займе сенатор Джейкоб Джевітс, а на друге Сенат ще не вспів подати найменування.

В листі до Інституту Нобеля Комісія висловлюється з признанням про працю Гельсінкських груп в СССР які „продовжують збирати матеріяли та передавати їх країнам, які підписали Гельсінкські угоди", виявляючи „максимум моральної хоробрости й громадської свідомости в обличчі постійної загрози". Описуючи шикани, що їх совєтські власті примінюють у відношенні до Гельсінкських груп з метою їх знищення, Комісія стверджує, що крім Ґінзбурґа, 22 інші члени цих груп були засуджені на довгі терміни ув'язнення.

Як відомо, за час свого існування від осені 1976 року Комісія перевела ряд переслухань членів груп, які опинились на Заході, включно з українськими та видали три томи зібраної документації про порушення прав людини в СССР.

Совєтська преса стримано критикує візиту Тенґа в ЗСА

Москва. — Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Москві Креґ Вітні інформує у числі газети з 6-го лютого ц. р., що досі совєтська центральна преса дуже стримано оцінює поїздку до З'єднаних Стейтів Америки заступника прем'єр-міністра Китайської Народної Республіки Тенг Гсіао-пінґа, помимо того, що початкова реакція совєтських верховодів була дуже гострою. Немає сумніву, що Москва не вдоволена візитою Тенґа, а головно його постійними заявами про совєтську „гегемонію", яка, до речі, була включена в короткій офіційний американсько-китайський комунікат, але совєтські лідери все ще наголошують справу важливости позитивного закінчення переговорів про скорочення стратегічної зброї і підписання між ЗСА і СССР договору САЛТ II у можливо якнайскорішому часі. Про це виразно і недвозначно натякає совєтська преса в останніх виданнях.

Неясною залишається тільки справа візити генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда Брежнєва до ЗСА для зустрічі з президентом Картером і членами його уряду. Раніше Брежнєв заявляв, що він приїде до ЗСА тільки тоді, як справи договору САЛТ II будуть вже в кінцевій стадії переговорів.

Одиноким авторитетним ствердженням візити Тенґа в ЗСА був коментар в „Правді" з 5-го лютого ц. р. у якому говориться, що уряд ЗСА постарався про широкий форум для Тенг Гсіао-пінґа, якого він уживав, відвідуючи столицю Америки Вашінґтон й інші міста, щоб нападати на Совєтський Союз і критикувати його політичну систему. „Виглядає, — пишеться в коментарі „Правди", — що антисовєтизм знайшов спільне зацікавлення і подібний погляд, віддзеркалений зрештою в американсько-китайському комунікаті".

Автори коментаря дуже цікавляться в якому саме місці американсько-китайські погляди сходяться.

Помимо того, що для американців ці висловлювання можуть здаватися сильними, — каже у своєму звідомленні Вітні, — вони однак дуже нагадують критику Москви свого сателіта Румунії після візити там голови китайської Комуністичної партії Гуа Куофенґа з минулого серпня.

До речі, у тому самому числі „Правди" появилася заява у справі 5-денної офіційної візити в Москві міністра закордонних справ Румунії Штефана Андреі у якому румунський речник закликає уряд Совєтського Союзу підписати якнайскоріше договір САЛТ II із ЗСА і звільнити людство від страху перед атомовою війною.

Одиноким офіційним протестом СССР, який мав пряме відношення до візити в ЗСА Тенґа, можна уважати розмову совєтського амбасадора Анатолія Добриніна із державним секретарем ЗСА Сайрусом Венсом у якій він, Добринін, висловив невдоволення постійними заявами Тенґа про совєтську „гегемонію".

Як відомо, в числі перебування Тенґа в ЗСА президент Картер кількакратно відмічував, що ЗСА і Китай не завжди погоджуються у справах глобальної політики.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВШАНУЮТЬ СВ. П. МАРІЮ ДОНЦОВУ

Ню Йорк, Н. Й. — Заходами 64-го Відділу СУА тут в суботу 10-го лютого ц. р., о год. 5:30 по полудні в Домівці СУА при 108 2-га евеню, відбудуться жалобні сходини у пам'ять членки та заслуженої громадянки Марії з Бачинських Донцової. Слово про Покійну виголосить Лідія Бурачинська, почесна голова СУА. Після доповіді, о год. 7:45 вечора буде відправлена Панахида за душу Покійної в церкві св. Юра.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ІВАННИ САВИЦЬКОЇ

Нюарк, Н. Дж. — В неділю, 11-го лютого ц. р., о год. 4-ій по полудні тут в залі Українського Народного Дому при 140 Проспект евеню в Ірвінґтоні відбудеться авторський вечір письменниці Іванни Савицької. Вступне слово на вечорі, що його організує 28-ий Відділ СУА, скаже ред. Ярослав Заремба.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Косик (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нові тенденції розкладу

Повідомлення кореспондента ,,Ню Йорк Таймсу'' Дейвіда Шиплера про те, що ,,ініціятивна група'' в СССР під головування Владіміра Сичова, яка діє під моттом ,,Вибори — 1979'', розповсюджує фотокопії пресових комунікатів, у яких висувається марксистського історика Роя Медведєва і Людмилу Агапову в кандидати членів Верховної Ради СССР у виборах, що відбуватимуться в комуно-московській імперії вже 4-го березня ц. р., викликала чималу сенсацію не тільки серед дипломатичного корпусу в Москві, але також за кордоном, бо, правду кажучи, досі такого явища в історії СССР ще не було, щоб хтось, без огляду на його пов'язаність з Компартією, мав відвагу на таке потягнення, якщо не зараховувати цієї події до чергової КҐБівської провокації.

Сам Медведєв, який свого часу виступав з критикою сталінської політики, засуджуючи репресії і домагаючись введення у совєтське суспільство ліберально-демократичних форм правління, нібито відхрещується від цієї групи. Він каже, ,,що мені не відома ця організація, серед якої можуть діяти також злі люди'', але саму ідею висунення його і Агапової схвалює, бо це, мовляв, буде ,,дуже цікавий політичний експеремент''.

Очевидно, згідно із совєтським ,,правом'' і конституцією, теоретично кожна група може номінувати своїх кандидатів до Верховної Ради СССР, але як ці конституційні права виглядають на практиці, це вже інша справа. Досі, в кожному разі, ще жадний кандидат з-поза комуністичної листи не попав на виборчі списки, не кажучи вже про вибір, що в теперішній системі диктаторського правління, де здушується кожний прояв інакодумаючих, таке явище не можливе до здійснення без згоди кремлівських диктаторів.

Існує тільки одна можливість: світ помалу, але послідовно відкриває тоталітарно-імперіялістичне обличчя Москви, відчуває страх перед агресивною небезпекою московського експансіонізму, тратить надію на будь-яке порозуміння й нормалізацію стосунків та починає пізнавати, що внутрі ця імперія, яку, до речі, роздирають національні, економічні й інші протиріччя, вдержуються при житті тільки силою, стосуванням жорстокого терору, переслідуванням інакодумаючих, здушенням всяких демократичних форм, лібералізації й демократизації суспільного життя тощо. Навіть лідери багатьох европейських комуністичних партій, як наприклад, Енріко Берлінгуер, Сантіяго Каррільйо, Жорж Марше та інші вказують на ліквідацію органами КҐБ всяких найменших ліберальних відхилень, на привернення стану, який існував за часів владування Йосифа Сталіна. Все це вказує, що комуно-московська імперія не така то вже й сильна внутрі, що її роз'їдають суперечності, що рух спротиву, помимо масових арештів, радше зростає, що престиж імперії за кордоном з кожним роком маліє.

Можливо, що в обличчі цих всіх некорисних для політики СССР процесів, кремлівські верховоди вирішили покористуватися ще одною провокацією, чи радше обманом західнього світу про існування в Совєтському Союзі форми ,,свобідних'' виборів, підібравши для цього потьомкінського експерименту таких персонажів, як Рой Медведєв і Людмила Агапова, що їх режимники тримають як урядовий взірець для демонстрування час до часу ,,наявної'' в СССР ,,лібералізації''. З такою можливістю, між іншим, погоджуються численні західні дипломати в Москві, які привикли до всяких несподіванок кремлівських верховодів.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Степан Женецький

МОСКВА НЕ МОЖЕ ВИКОРИСТАТИ СВОЄЇ МІЛІТАРНОЇ СИЛИ

У політичному світі завівся звичай, що під кінець старого та на початку нового років, політичні коментатори оцінюють політичну ситуацію у світі. З початком 1979 року політичні коментатори багато уваги присвятили Росії, чи пак, Совєтському Союзі, зокрема його мілітарній потузі, яку ставлять на другому місці після американської.

Ще ніколи в історії Росія не розпоряджала такою потужною мілітарною силою, як теперішні кремлівські ватажки. Рівнож рідко коли мали росіяни такі великі можливости використати її для своїх загарбницьких цілей. Рівночасно політичні коментатори ставлять питання: наскільки Москва зможе покористуватися своєю великою мілітарною силою для скріплення своєї позиції у світі?

Під сучасну пору великі можливости для Москви виявляються у Південно-східній Азії: її союзник, В'єтнам, почав воєнні дії супроти свого сусіда Камбоджі, теж комуністичної держави. Великі воєнні успіхи в'єтнамців, яким допомагають росіяни, дають можливості Кремлеві розташуватися в заливі Кам Ран, де американці залишили велику модерно розбудовану базу, коли покинули Індо- Китай після закінчення в'єтнамської війни.

На Тихому океані Москва має 70 підводних суден і 65 великих воєнних кораблів, що являють собою значну морську силу, але не має для них круглорічної тепловодної бази для кожночасного пристановища і постачання. І саме бувша американська морська база в заливі Кам Ран була б для цієї флотилі ідеальним пристановищем. Але виринає питання, чи китайці будуть безчинно приглядатися і дозволять росіянам заняти цю важливу стратегічну морську базу під своїм боком?

Є відомості, що Китай стягає свої війська на кордони Ляосу і В'єтнаму. Ясна справа, що Китай може легко перемогти В'єтнам, так як В'єтнам легко перемагає Камбоджу. Але тоді Москва мабуть пішла б на допомогу В'єтнамові і післала б туди свої війська. А якби вона так зробила, то це могло б спричинити війну між двома найбільшими комуністичними державами.

Загально відомо, що між російськими і китайськими військами відбуваються часті прикордонні сутички вже на протязі 20 років. У деяких битвах брали участь цілі дивізії. Але це були битви неформальні, їх обі сторони замовчували. Виринає питання, чи тепер Москва наважиться почати відкриту війну з Китаєм? Досі кремлівські ватажки не відважилися на такий крок. А якщо б Москва почала війну з Китаєм, то це до решти розтрощило б віру в комуністичну дружність і солідарність серед комуністів у цілому світі. А це Москві морально дуже пошкодило б.

Дальшою великою нагодою для Москви є внутрішні неспокої в Ірані та загальне замішання на цілому Близькому Сході. Але чи кремлівські можновладці наважаться післати свої війська в ці місця і використати ці неспокої для себе? Якщо Москва післала б свої війська до Ірану, щоб там завести свій ,,лад і порядок'', то цим поставила б увесь світ проти себе. Західня Европа уважала б це за ворожий акт проти себе; Америка вважала б це загрозою важливої лінії достави нафти для Заходу. Тоді навіть ті рештки ,,детанти'' (мирного співжиття), що ще залишилися, були б знівечені і Америка наново почала б масове зброєння.

Зрештою, Москва мабуть добре здає собі справу з того, як небезпечно, навіть для великих потуг, починати якусь авантюру на Близькому Сході. Коли перед першою світовою війною кайзерівська Німеччина сильно пхалася в цю частину світа, то це спричинило заключення т. зв. ,,Сердечного Союзу'' між Францією, Англією і царською Росією. Також у 1939 році договір між Гітлером і Сталіном, який довів до другої світової війни, розпався через Близький Схід, бо оба вони плянували опанувати цю частину світа. Існує припущення, що коли б Сталін був погодився на те, щоб Німеччина заволоділа Близьким Сходом, то Гітлер не був би починав війни з Совєтським Союзом. Історія вчить, що вмішуватися у справи Близького Сходу дуже небезпечно.

Тільки в Африці Росія використовує тамошні можливості для себе, але й там вона робить це не своїми військами, а кубинськими наємниками. Зрештою, опанування Анґолі і Етіопії не дають Росії жадної користи. Обі ці африканські країни є вбогі на сирівці і не являють собою жадної стратегічної важливости. Натомість опанування їх коштує Москву дуже дорого. Свойому союзникові Кубі Москва платить за допомогу біля 2 мільярди долярів річно. Це друга по висоті допомога, яку великодержави дають своєму союзникові. Дещо вищу допомогу дає Америка своєму союзникові Ізраїлеві, але це Америці проходить легше, бо вона продукує двічі більше, як Совєтський Союз.

Велика совєтська мілітарна потуга тільки в одному допомагає Москві: вона додає їй значення в дипломатії і політичних торгах. Проте кремлівські вожді не мають спроможности повністю використати свою велику мілітарну машину, щоб тим скріпити свою позицію у світі.

Ігор Сінявін

ЧИ ПОТРІБНО НАМ СПІВПРАЦЮВАТИ З УКРАЇНЦЯМИ?

[Переклад з російської мови]

[1]

В часописі ,,Русская Жізнь'' (Сан-Франсіско, 30.IX.1978 р.) в редакційній статті ,,Кінець противників ,,імперіялізму'' в перекладі на російську мову, переповідається зміст замітки з українського часопису ,,Свобода'' (Джерзі Ситі, 28.VIII.78) під назвою ,,Наладнується співпраця з російськими дисидентами''.

В замітці в ,,Свободі'' написано, що на засіданні Екзекутиви УККА покликано до життя Комітет на чолі з проф. Л. Добрянським для співпраці й фінансової підтримки організації ,,За Росію Без Колоній'' з метою допомогти згаданим росіянам мати власне періодичне видання.

В коментарях редакція часопису ,,Р. Ж.'', як і раніше твердить, що проголошення ідеї національної Росії, звільненої від імперського тягару є ,,зрадою російських національних інтересів... І. Сінявін і П. Болдирєв не знайшли іншого виходу, як просити допомоги у ворогів Росії — українських сепаратистів...''.

І, очевидно, редакція ,,Р. Ж.'' для ,,підкріплення'' своїх тверджень в цьому ж числі друкує ,,Меморандум'' з 18-го листопада 1944 року на ім'я міністра у справах окупованих східніх областей Альфреда Розенберга, який підписали представники неросійських народів СССР. Підписані повідомляють, що ,,стремління неросійських народів не співпадають з цілями генерала Власова'', що ,,ці народи не довіряють обіцянкам ген. Власова'', що ,,Празький Маніфест не відповідає інтересам неросійських народів, тому, що ген. Власов зберігає за собою право на представництво неросійських народів''.

Коментуючи цей документ, редакція ,,Р. Ж.'' без будь-яких пояснень твердить, що він ,,яскраво характеризує відношення різних сепаратистів щодо ідеї звільнення Росії від комуністичного режиму''.

Закінчується редакційна стаття словами: ,,Тепер Сінявін і Болдирєв опинилися в їхніх рядах (читай: ,,ворогів Росії, сепаратистів, як тих, що підписали Меморандум, так і сучасних з УККА''). Їх дальша доля нас не цікавить. ,,Останнє треба розуміти, як відмова редакції публікувати на сторінках ,,Р. Ж.'' наші статті навіть порядком дискусії.

Який черговий раз еміґрантський друкований орган показує на двері! А ще не так давно редакція ,,Р. Ж.'', відбиваючись від вимог більше правих і більше послідовних друкованих органів імперського напрямку не давати нам своєї сторінки, запевняла, що ,,високо цінить свободу думки, яку захищає Конституція З'єднаних Стейтів Америки''.

Невже ми, нашою співпрацею з леґальною організацією американських українців діємо на шкоду Конституції ЗСА? Чи може ми опинилися за рамками цієї Конституції тому, що відомим лише редакції чином вступили в таємничий, потойбічний зв'язок з ,,сепаратистами'', які підписали Меморандум?

Редакція ,,Русской Жізні'' вигадала досить складний ребус. Спробуємо його розгадати. Перш за все, розгляньмо тезу редакції ,,Р. Ж.'': ідея національної Росії без колоній є зрада російських національних інтересів.

Не будемо повертатися до того, що ми вже раніше висловили в опублікованих статтях; не будемо піднімати теоретичні аспекти основної проблеми взаємовідносин національних і державно-імперських інтересів. Використаємо матеріяли, які пропонує сама редакція — меморандум з 18 листопада 1944 року.

Редакція ,,Русской Жізні'' на сторінках свого часопису не відмовляється від того, що основним завданням, яке стоїть перед російської нацією — є звільнення від тоталітарного комунізму. Це завдання Власов проголосив у Празькому маніфесті головною ціллю КОНРа: ,,Звільнення народів Росії від большевицької системи і привернення народам Росії прав, завойованих ними в народній революції 1917 року''.

Але, як бачимо, в здійсненні цього завдання він зустрівся в тому числі й з відмовою неросійських військових з'єднань, зформованих Вермахтом, бути під його керівництвом. А ці з'єднання були немалою силою під час війни.

[Продовження буде]

о. Микола Угорчак

ДЕЩО ПРО ЗАБУТУ УКРАЇНСЬКУ КНИЖКУ

Незаперечною правдою є, що культура даного народу і її інтелектуальний рівень є пропорційний до кількости продукції доброї і вартісної книжки. Тому видатні люди на полі культури виявляли велику увагу до книжки. Про вагу і значення книжки для проґресу людства вони завжди висловлювались позитивно.

Славний чеський педагог, Іван Коменський сказав: якщо б не було книжок, ми були б дикунами. Тома Масарик розуміє під книжкою щось більше. Після його вислову: Книжка — людина. Більше того, вона є людський і найкращий приятель людини. Але тільки добра книжка. Скажи мені, що ти читаєш, а я скажу тобі, хто ти є. Хто не купує книжок, ні часописів, той сам себе дискримінує і викидає себе з кола освічених людей.

Ти можеш сказати, що не маєш школи, ані коледжу, ані університету, так, — але ти завжди можеш вчитися з книжки. Ти завжди можеш підносити рівень своїх знань книжкою. Ти не маєш найменшого права іґнорувати книжку і робити себе постійним іґнорантом серед свого оточення.

Бо дім в якому немає книжки, подібний до людини, що не має душі (Ціцеро). Що вмієш доброго не забувай, а чого не вмієш, учися (Ярослав Мудрий). За допомогою книжки кожна людина має право входити у царство розуму (Смайлс). Книги мають ту перевагу над людьми, що вони мовчать, коли їх питаєш, а дають золоті ради, якщо вмієш з ними говорити.

Завоювати майбутнє допоможе нам тільки книжка (Єфремов). Книжка — це відбитка того, чим ми жили і що робили, та чого досягли найрозумніші, найвидатніші і найбільші велетні духового світу. Через книжку, думки тих велетнів стали безсмертними і приступними для кожної людини. Навіть неграмотний може навчитися з книжки всього, чого хоче, коли буде слухати, як хтось другий читає вголос книжку.

Наш письменник Іван Франко сказав; Немає друга понад мудрість, а ворога понад глупоту. Як — книги морська глибина, хто в них пірне аж до дна, той хоч труду мав досить, дивні перли виносить. Урешті не забуваймо нашого національного генія Тараса Шевченка: його слова: Учіться, брати мої, думайте, читайте і чужого научайтесь, свого не цурайтесь!

Авторитет високовартісної книжки залишає свій вплив на цілі покоління, як ,,Кобзар'' Шевченка для українського народу, поети Словацький і Міцкевич для польського, ,,Калевала'' для фінського, а Ґете для німецького народів.

Отже, не може існувати такий народ, щоби іґнорував своє письменство, свою рідну книжку. Яким чином нарід, який має мільйони, може творити різні суґестії, аспірації на національні ідеали і думати про самостійність, чи про свою державу. Це було тільки поривання ,,мотикою на сонце''. Нація без свого рідного письменства не може бути нацією. Іґнорування рідної книжки, це моральне підривання престижу свого народу нами самими. Ми не можемо і не сміємо іґнорувати нашої рідної книжки, а ще на еміґрації, де тільки ми мусимо бути її покупцями, якщо бажаємо добра і кращої майбутности нашому народові.

Це саме спонукує нас глибше застановитися над потребою і виданням та закупівлею нашої рідної книжки серед наших еміґрантів. Наше щастя, що маємо ідейних фанатиків української книжки, які жертвують не тільки свій талант, час, але й важко зароблені гроші, щоби її видати і пустити у світ між своїх українських людей.

Тим часом наші грамотні і неграмотні не-читальники можуть витрачати великі суми на коштовні улаштування своїх мешкань, телебачення, холодильники, можуть тратити при ,,барі'' з товаришами десятки долярів за один вечір, але на закупівлю української книжки їх не стати. Нічим не дасться виправдати таку легковажність серед наших інтеліґентів, які повинні дати добрий приклад і заохочувати інших поширювати українську книжку.

Політичні обставини змушують нас підтримувати своє рідне письменство, в рідному бо краю немає цієї можливости. Коли ж там і щось появиться, то це буде або комуністичний пропаґандивний баляст, а якщо й появляться старі клясики, то їх наклад смішно й трагічно обмежений. Свого часу Державне Ви-

(Закінчення на стор. 6)

ПОРОЖНЄ МІСЦЕ
Пам'яті Меланії Байлової

Її я бачу маленьку й тоненьку, зодягнену із скромною педантерією, як дрібушкою, в свято, чи будні, поспішає до першої лавки. Це все в старій церковці.

Отого місця у першій, церковній лавці Меланія Байлова не купила за гроші. Вона його вимолила своїми щирими молитвами й вистояла навколішки роками, як ревна, примірна парафіянка.

Дивлячись на неї із віддалі кількох лавок, ніхто з чужих не подумав би, що в оцій маленькій, літній пані криється непересічна духова сила, подивугідне відчуття громадських, щоденних обов'язків, та індивідуальність, що переростала своє довкілля.

Воно, оте довкілля, не все розуміло Маленьку Пані, не все сприяло її задумам, проте, немає здається людини, яка не схилила би з шанобою свого чола перед її небуденними осягами.

Це вона, маленька, дрібонька Пані, роками провадила розгойданий Ковчег Українського Музичного Інституту, ковчег, об який вдаряли і бурі, і громи, і посуха. Проблеми й клопоти тієї музичної установи, зданої на власні сили, зганяли сон з її втомлених очей, проте, не давали часу старітися Маленькій Пані.

Її ми бачили роками все й все таку саму, постійно зайняту, ділову, з усміхом на в'ялих устах, бадьору, духом все молоду, задивлену в молодь, єдину остою і надію на розвиток майбутньої української музичної культури.

У вівторок, шостого лютого 1979 року Родина, Учительський збір Музичного Інституту і численна українська громада прощали Меланію Байлову на її далеку дорогу. Не було оте прощання таке величаве і багате, як прощання Нельсона Рокефеллера. Він був філантроп, меценат і потентант фінансовий.

Меланія Байлова не мала мільйонів одідичених по предках, ні зароблених лекціями, чи акомпаньяментом на громадських імпрезах. Її мільйони були іншої вартости, а на ,,банковій книжці'' тієї незвичайної Пані був капітал, що його не схопити ні цифрами, ні найновішим компютором.

Маленька Пані відійшла від нас тихо і скромно, як відходять великі люди.

Порожнє місце, що зараз стоятиме в новій, величавій церкві, говоритиме вічно про нашу незаступиму втрату.

Бо Мелянія Байлова не була тільки особою, Вона була інституцією, і пам'ять по тій незвичайній Людині житиме вічно в історії музичної культури.

Іванна Савицька

В. С.

ІЗ ЖИТТЄПИСУ Д-РА ВАСИЛЯ ПАЛІДВОРА

У неділю, 14-го січня ц. р., українська громада відмічувала 85-річчя д-ра Василя Палідвора, відомого громадського і союзового діяча. Для ближчого познайомлення читачів з цією, повною енергії і життєрадісности людиною, друкуємо, порядком інформації, витяг із життєпису, приготованого В. Савчаком з його широкої доповіді, яку він виголосив під час ювілейних святкувань.

Редакція

[1]

Д-р Василь Палідвор народжений 6 листопада 1893 року в селі Залавє, положеному 6 км. від Теребовлі, виростав в здоровій атмосфері свідомої селянської родини, в якій всі наші традиції як церковні, так й національні строго зберігалися. Під впливом батька, який був вимагаючий, але справедливий і вирозумілий, та матері — лагідної, тихої вдачі, формувалися основні риси характеру малого хлопця до 12-го року життя.

Батько Григорій був головою читальні ,,Просвіта'', яка на протязі довгих років містилася в його хаті, та співав у хорі заставляючи співати в ньому й своїх дітей; він перший з цілого села післав ,,у школи'' аж до Тернополя своїх двох синів, старшого Михайла в 1900 році до учительського семінара, а згодом і молодшого Василька до гімназії.

На протязі 8-річної гімназійної науки (1905-1913 роки) Василь мешкав у бурсі, в якій приміщувались майже всі селянські діти; починаючи від 4-ої кляси він був ,,інструктором'' для молодших бурсаків і не мусів платити за утримання, що було для нього, рік перед тим втративши батька, великою підмогою. Ювілят залюбки співав у гімназійному хорі та брав участь в аматорському гуртку, виконуючи деколи жіночі ролі. Весною 1913 року здав з відзначенням матуру і вже осінню цього ж року вписався на правничий факультет Львівського університету, на якому закінчив перший рік студій перед вибухом війни.

Після відбуття вишколу, його змобілізовано до австрійської армії і в січні 1918 року відряджено на протиросійський фронт. У квітні під час боїв в околиці Балигорода був тяжко ранений в коліно правої ноги і попав в російський полон. Перевезений, разом з іншими раненими, до військового шпиталя в Києві, Ювілят знайшов там сердечну опіку старшого санітара-українця, увагу якого привернуло ім'я раненого ,,Василь''.

Хоча лікування електротерапією пораненої ноги в шпиталях у Києві та Казані тривало майже півтора року, воно виявилося успішним; коли його виписали зі шпиталя і спрямували до табору полонених була осінь 1916 року. В таборі полонених українців зорганізовано хор, який рідними піснями не тільки підбадьорував полонених, але й розворушував національні почування старшин царської армії, які залюбки приходили слухати співу полонених. Один з таких старшин згодом допоміг нашому Ювілятові втекти з табору і з документами Василя Григоровича Пащенка переїхати до Ізюма на Харківщині до його батьків; з Ізюма літом 1917 року він переїхав до Києва, де саме зорганізувався ,,Галицько-Буковинський Комітет''. У приміщеннях цього комітету він зустрів одного разу свого товариша з тернопільської гімназії, Павла Лисого і разом з ним переїхав на Катеринославщину, де в селі Веселі Терни зорганізовано гімназію, до якої треба було вчителів; тут крім праці викладача німецької мови Ювілят зорганізував мішаний хор ,,Євшан Зілля'' і ним керував від осені 1917 року до кінця 1918 року. Про цю ,,Весело-Тернівську гімназію'' та про хор і його керівника був надрукований спомин одного з колишніх учнів в газеті ,,Українські Вісті'' з 3-го жовтня 1971 року, в якому підкреслено, що концерти ,,розбуджували приспану віками національну свідомість'' населення.

Коли відомості про другу большевицьку агресію на Україну дійшли до Веселих Тернів обидва учителі — Лисий і Палідвор, вирішили покинути гімназію та зголоситися до армії; на просьби учнів старших кляс вони погодились взяти зі собою 17 молоденьких добровольців. На сам Йордан 1919 року ціла група майбутніх воїнів армії УНР виїхала товаровим вагоном і по дорозі зустріла панцерний потяг ,,Стрілець'', командир якого погодився прийняти обох учителів-старшин і 17 невишколених учнів-козаків під свою команду. На протязі наступних 5-ох місяців цього трагічного року панцерник ,,Стрілець'' і його обсада брали участь у безупинних боях на Правобережжі та Волині, здержуючи наступи большевицьких частин і охороняючи евакуаційні потяги; кожен день приносив свіжі бої, рани і смерть, але молоденькі добровольці з честю виконували бойові завдання, а деякі згинули геройською смертю.

З кінцем травня під час бою між Дубном і Здолбуновом на Волині, коли ворожі гармати зовсім знищили панцерник, останки залоги подалися пішки в напрямі на Крем'янець, не знаючи що якраз в тому часі поляки розпочали наступ на Волинь; ціла група, а в ній і Ювілят, опинилася у польському полоні, і була перевезена до табору в Ланьцуті. В жахливих, неґіґієнічних умовинах життя, в таборі швидко кинувся тиф, що на нього захворів і Василь Григорович Пащенко, Палідвор, який перележав в цій хворобі аж до весни 1920 р. За військову службу на панцернику ,,Стрілець'', д-ра Палідвора згодом відзначено хрестом Петлюри.

Звільнений з табору весною 1920 року Ювілят переїхав до Тарнова, де приміщувалися державні установи Директорії; йому доручили залишитись у Тарнові та виконувати обов'язки урядовця у секретаріяті голови Ради міністрів. Коли, після заключення ризького договору, становище державного центру УНР в Тарнові погіршилось і багато урядовців покинуло працю, Ювілят подався до Кракова, де в роках 1921-23 закінчив у Ягайлонському університеті свої правничі студії, отримавши диплом доктора прав.

[Продовження буде]

Мистецька виставка у Каліфорнії

На мистецькій виставці в Каліфорнії. Дереворит Тирса Венгриновича

Четверта Мистецька виставка, що її влаштувала Дарія Чайковська, цього року, в дарунку каліфорнійцям і всім українським мистцям, які вичаровують вічність українській культурі в продовженні історії, випала ґрандіозно.

Всі експонати були зі смаком розміщені, створили незабутню цілість; вони доповняли себе взаємно, даруючи глядачам кольори, світла, форми і майстерну працю усіх мистців. Вона була така багата своєю різноманітністю і досконалістю, що здавалось — це розкішна китиця шедеврів української культури і мистецтва, яка ніколи не в'яне, так довго як живе вільна душа Нації.

Зараз при вході вітала гостей, зодягнена в вишиваний киптарик Дарія Чайковська. Вітали також образи своїми розкішними кольорами та мистці цих олійних картин: Володимир Баляс, Марія Дачишин-Гарасовська, Едвард Козак, Василь Кричевський, Катерина Росандіч, Надія К. Сомко, Сергій Степанюк. Кераміка шанобливо показувала свої пукаті форми з кольоровими взорами, що над нею працювали такі мистці: Христина Бойко, Мирон Кальба, Клава Кропив'янська та Зеня Осадца. З акварелями виступили: Катерина Росандіч та Орест Поліщук, Дереворити виконали такі мистці: Яків Гніздовський, Тирс Венгринович, З емалією: Шонк-Русич, З графікою: Христина Головчак-Дібері та Юліян Крайківський. Праці в ґіпсі належали Надії Сомко. Скульптура — це новий напрям мисткині, але який вдалий. Дивишся на напружені м'язи в коня і здається, що хвилина і він вдарить копитами і пожене з вітром навздогін. Або відчувається ту зрезиґновану силу волі, що їм наказано тягнути драбинястого воза. Ґравюри на склі — вітражі Зеновії Весневської, уміщені на скляних вітринах полонили промені каліфорнійського сонця і грались як діти камінчиками. Ґравюра на склі — це також новий напрямок в мисткині й дуже декоративний.

Не можна забути колекцію усміхнених ляльок у народних ношах — виструнчених в скляній ґабльотці, які так майстерно і в деталях, випрацювала Дарія Яворська. До того ще додати всі вишивки, килими, різьби, портрети і цяцьки з райдужними узорами, тоді вийде завершена цілість прекрасної виставки.

Цього ж року Дарія Чайковська видала інформативний каталог, де поміщені знімки експонатів, що їх випрацював З. А. Захарясевич. Сам каталог з добірними знімками є вартісним набутком для всіх. Він є, як пригадка і розповідь про гігантну мистецьку силу, виплекану і заплетену в чорноземі України.

Треба додати, що ідея вдалого каталогу є інж. Олега Чайковського, чоловіка Дарії. На його плечах спочиває вся трудна технічна праця виставки. Він рисує, прибиває, пише летючки, розсилає запрошення до наукових американських інституцій. Коротко та цікаво він разом зі своєю дружиною, розповідає неукраїнцям про значення і розвиток української культури та її вплив на формування обличчя українського народу.

Мистецькі виставки Дарії Чайковської мають вже свій устійнений стаж не тільки серед українців, але і поміж чужинцями, які відвідують її численно і купують багато експонатів.

Під час виставки, п-во Чайковські подбали про перекуску — торти, шампан та каву.

Оля Муць

На ступенях до вершин

(З нагоди концерту Лідії Артимів у Ню Йорку)

Про цю молоденьку і виімкову піяністку в нас або зовсім нічого не почуєте, або щось дуже коротке і трафаретне почерез роки або ще і таке, що ви не будете в змозі зорієнтуватись, де вона як мистець знаходиться чи пак на якому щаблі піяністичної кар'єри стоїть цей імпонуючий і чистокровний український талант. Щойно треба було побачити, почути і пережити її блискучий виступ 9-го січня ц. р. у дуже модній тепер жидівській залі, на 92-ій вулиці, у Кавфман голл, щоб з радістю ствердити, що це без найменшого сумніву, непересічний і потужний талант, який є на шляху до великої, навіть світової кар'єри, якщо все піде так щасливо, як дотепер.

Оця оцінка її виступу могла була бути написана вже вчасніше, та автор цих рядків бажав конечно дістати в руки щойно видану, об'ємисту книгу, а її ще майже немає у книгарнях, авторства Діни і Бернарда Розенберґів: „Мюзік мейкерс" („Музикотворці"), видання Колюмбія юніверсіті прес, 1979. Там поміщені розмови з деякими найвизначнішими представниками музичного світу ЗСА, а між ними і нашою піяністкою. Очевидно, це не така то проста справа попасти на сторінки цієї книжки, проте, п-і Лідія дісталась туди. (Було б дуже вказаним перекласти в нашій пресі це її інтерв'ю). І її розповідь про себе там не приносить стиду ні їй самій, ні всім нам, Вона бо заявляє, що походить із українського роду, що її перша мова була українська, а зокрема важливе те, що вона розпочала свою науку гри на фортепіяні в Українському Музичному Інституті в Філядельфії. У Філядельфійському коледжі покінчила вона свої музичні студії, будучи понад десять років учeницею славного піяніста Ґер Ґрафмана. Беручи участь у відомих Марборо фестивалях на протязі трьох років пізнала там свого мужа і тепер вона п-і Д. Ґрейсон. Її муж покінчив у Гарварді музикологію. А вона, нині, в цьому ж університеті, маючи 24 роки, навчає як „артист-інрезиденс" (себто має право роз'їжджати зі своїми концертами). Цікаво чи „Український Гарвард" зуміє учинити щонебудь, щоб приєднати п-і Лідію до української стихії?

Лідія Артимів уродженка Філядельфії, почала грати на фортепіяні, маючи всого чотири роки. Восьмилітньою виступала вже зі славною Філядельфійською оркестрою. Змагалась вона на важливіших конкурсах, одержуючи там головніші нагороди. Дала вже власні концерти для американської публіки в Ню Йорку (Мет музей), Чікаґо, Філядельфії, Бостоні, а теж в Европі: в Італії (Рим, Міляно), має за собою двічі турне по Німеччині. Награла сольові речі з БіБіСі оркестрою у Лондоні. Виступала з кращими оркестрами ЗСА: Бостону, Національною Симфонією Вашінґтону, Сінсінатті, Балтімору та ін. Цього року в травні гратиме зі славнозвісною Філармонією Ню Йорку. А на черговий сезон має контракт на виступ із відомою оркестрою Клівленду.

Чи це не головокружна кар'єра для такої молодої піяністки? А яка ж її позиція між піяністами і мистцями ЗСА взагалі? Вона тепер уже є на початку тієї найвищої кляси артистів, в якій щоб недалеко йти, — знаходиться нашого роду, Метропалітальної опери співак, бас П. Плішка; тільки що він стоїть уже найближче до самої вершкової еліти. Тому, без сумніву, височіє Лідія Артимів, як талантом, так і позицією, на чолі всіх наших піяністів у розсіянні. Чого бракує ще в її репертуарі — це української музики. Може її учитель, не знаючи української піяністичної літератури, не дораджував їй цікавитись нашою музикою, чи вкінці вона таки сама не мала ще часу зв'язатись із рідним елементом. Бо ця наша музика, може вона не найбільш об'ємиста в світі, але вона без всякого сумніву оригінальна і прекрасна.

Проте, треба сказати, що й ціле наше громадянство не дуже запрошувало талановиту Ліду на наші концерти. Бажаючи конче очути її, автор цієї рецензії, звертався уже давніше в Ню Йорку до людей, що мають ключ до наших імпрез (Об'єднаний Комітет), щоб узяти її на якийсь концерт, та з цього ніколи нічого не вийшло. Ми знаємо, що п-і Лідія ще дуже молоденька і на початку великої кар'єри й існує правдоподібність, що вона не зовсім сама рішає ще про свою програму, а радше її дорадники. І це може тривати ще якийсь час, скажім, два-три роки. Однак, опісля вона сама вже вибиратиме свої речі для концертів і ми надіємось і віримо, що вона почне виконувати і рідну українську музику.

Повертаючи вкінці до програми концерту п-і Лідії, треба перше ствердити, що дістала вона подивугідні американські рецензії. „Ню Йорк Таймс" називає її „молодою львицею клявіятури" і „величезним талантом". „Дейлі Нюз" зазначує — це за програмкою, — що вона українського походження та що в першій частині програми виконала вона краще як взірцево два „пострахи" піяністів Шуманову Сонату ґ-моль, тв. 22 і Лістову Сонату г-моль. Так само дуже хвалить собі її виконання творів Дебюссі.

Від себе скажемо, що вже самий її вихід на сцену є роззброюючий, такий бо він безпретенсійний і природний. Сама вона гарненька білявка (в уяві підписаного все чогось — аж досі — була чорнявкою), в червоному, як вогняна куля. По привітальних оплесках, ще просто не сівши добре за фортепіян, засипує публіку самопевними каскадами акордів, сповнених мелодійности і темпераменту та окриленими фразами Шуманівської Сонати. Вже сама іскрометна техніка її гри є подивугідна, та інтерпретація і переживання йде в неї в одну гармонійну цілість. Друга точка це мрія малих і великих піяністів, показова річ піяністичного мистецтва, згадана вже Лістова Соната, г-моль. Вдумливість, заглиблення у гру, деталі фразувань нагадували тут, до деякої міри, одноразовість виконання цієї потужної композиції, українським піяністичним феноменом А. Слободяником (що його загребуща Москва у списку українських мистців уже не поміщує навіть). Хоча звичайно молоденькій мисткині брак ще могутности і блискавичности його удару та неповторної наспівности тону. Зате знову в неї є власна жіноча ніжність і кольор гри, тільки їй притаманний. І це саме її спроможність і вміння кольорування відчув кожний ще краще в другій частині програми, а саме в творах Дебюссі. Послугуючись педаллю із тонким відчуттям нюансів, зуміла вона видобути рідкісно переконливу барвистість з таких речей, як: „Паґоди", „Вечори в Ґренаді" та „Сади під дощем". На місце: Вісьмох імпровізацій на угорські, селянські пісні Бартока, що їх піяністка відтворила з розмахом і віртуозністю, були б майже ідеально підходили тут композиції нашого Бориса Лятошинського, що є цього самого чи подібного музичного ідіому, проте цікавіші. На думці в нас його Прелюдії, головно твір 44, чи: „Відображення (Рефлексії). Закінчували вечір чотири Прелюдії Рахманінова. В ґ-моль бажалось дрібку більше бундючої аристократичности в ритмі д-моль і б-дур (всі тв. 23) полонили слухачів, а зокрема ґ-дур, в якій знову заблистіла гра п-і Артимів барвистим чаром її тональної палети. Американська, а радше міжнародна публіка — наших було може десятеро — була незвичайно одушевлена. Оклики й оплески змусили піяністку до наддатку.

Весною почуємо п-і Лідію з Нюйоркською філармонією. З терпеливістю і тугою ждатимемо її виконання української музики...

Теодор Терен-Юськів

Річні Збори 19-го Відділу УНС-у

Сидять (зліва): М. Пізнак, С. Галичин, Гр. Божик, Я. Лютак і Р. Олесницький. Стоять (зліва): І. Галавай, Р. Пурий, Я. Тимочко, Р. Голіят, П. Голіят, М. Клюфас

Річні збори 19-го Відділу Українського Народного Союзу ім. Дмитра Галичина відбулися 20-го січня 1979-го року в Українському Народному Домі в Ню Йорку. Збори відкрив і ними провадив голова Відділу Григорій Божик. Після відчитання протоколу з минулорічних річних зборів, хвилиною мовчанки вшановано пам'ять довголітнього голови Контрольного Комітету 19-го Відділу д-ра Миколу Вацика, дійсного члена НТШ, який помер 1978-го року.

Після перевірки книговедення Відділу стверджено, що в 1978-му році переслано до головної канцелярії УНСоюзу 4,171.69 долярів і Відділ не має ніяких заборгувань. Вкладки члени вплачували своєчасно й розмети пересилано до УНСоюзу впору.

Д-р Роман Олесницький, почесний голова Відділу й делеґат на 29-ту Конвенцію УНСоюзу, яка відбулася минулого року в Піттсбурґу, поінформував учасників зборів про свою участь у цій Конвенції.

По короткій дискусії над звітами й уділенні абсолюторії уступаючій старій Упраlі, приступлено до вибору нової Управи Відділу. Номінаційна Комісія в складі: Стефанія Галичин, Ярослав Тимочко і Петро Голіят запропонували новий склад Управи 19-го Відділу на 1979-ий рік у такому порядку: голова — Григорій Божик; заступник голови — Юліян Осадца; секретар — Роман С. Голіят; заступник секретаря — Ярослав Тимочко; касир — Петро Голіят; заступник секретаря — Ярослава Лютак; голова Контрольного Комітету — Мирослав Когут; заступник Кон. Ко-ту — Іван Галавай; представник до Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Ню Йорку — Роман Ковалів; голова Імпрезового Комітету — Роман Пурий.

Учасники зборів одноголосно вибрали запропоновану нову Управу на 1979-рік. Відтак за спільною перекускою, що її приготовили голова Відділу Гр. Божик і довголітній голова, а тепер почесний голова Відділу д-р Р. Олесницький, обговорювано ряд справ, як Союзових, так і суспільно-громадських.

Роман С. Голіят

У Філядельфії вшановано 100-ліття з дня народження св.п. генерала-полковника Михайла Омельяновича-Павленка

В суботу 23-го грудня 1978 року тут у приміщеннях Дому ДЦ УНР було відзначено 100-ліття з дня народження одного з найвидатніших полководців української революції 1917-21 років, начального вождя Української Галицької Армії, леґендарного командарма Армії УНР підчас Першого Зимового Походу — св.п. ген.-полк. Михайла Омельяновича-Павленка.

Вшанування відбулося заходами місцевого відділу Товариства Прихильників ДЦ УНР, що його головою є пан Микола Никиш. Доповідь про видатного військовика з доби нашої національної революції і визвольної боротьби виголосив учасник визвольної боротьби і Першого Зимового Походу — інж. сотник Валентин Сім'янцев. Моменти Зимового Походу яскраво описані в книзі сотника Сім'янцева „Роки козакування". Уривки з цієї книги під час доповіді читав Вол. Біляїв. Пані Ангелина Лимаренко продеклямувала по-мистецьки вірш М. Битинського. Голова ГУ Прихильників ДЦ УНР в Америці інж. Павло Лимаренко висвітлив серію прецікавих прозірок з його власного архіву. Індивідуальні і групові знімки генерала, старшин і козаків з часу Зимового Походу це насправді експонати виняткового пізнавального значіння. Присутні мали нагоду також оглянути виставку українських військових нагород і грамот з колекції інж. В. Сім'янцева. Програмою вечора провадив д-р Петро Клюк.

На закінчення Голова Представництва Уряду УНР на ЗСА п. В. Біляїв подякував ініціяторам і виконавцям цього цікавого вечора та попросив приявних тепло привітати присутніх учасників Зимового Походу, Лицарів Залізного Хреста: інж. Макара Каплистого, інж. Валентина Сім'янцева та проф. Лева Шанковського, а о. прот. Михайло Борисенко прочитав молитву за спокій душі нашого видатного генерала.

Біографічна сильветка ген. полк. М. Омельяновича-Павленка

Нащадок старого козацького старшинського роду, народився 8-го грудня 1878 року (старого стилю) в м. Тбілісі в Грузії. Батько — генерал артилерії російської армії, мати — грузинська княжна Руссієва-Корцебашева. В 1898 році, закінчивши Кадетську військову школу, став кадровим старшиною російської армії, в якій служив до 1917 року. Учасник російсько-японської і Першої світової війни, старшина ґвардії, ранений в обох війнах, нагороджений високими бойовими орденами за особисту відвагу. Військовий теоретик і педагог. Від 1917 року в українських збройних силах, спочатку як начальник Катеринославської військової округи, старшина у військовім міністерстві, а за гетьманату підвищений до ранґи генерала і призначений командиром 2-ої дивізії в Полтаві, згодом командиром Коша Вільного Козацтва в Катеринославі. Від грудня 1918 до вересня 1919 року — Начальний Вождь УГА і керівник військовими операціями проти поляків. В 1919 році командир Запорізького корпусу, а від 6-го грудня 1919 до 6-го травня 1920 року — Командуючий армією УНР в першім Зимовім Поході. Під час польсько-московської війни 1920 р. очолює армію УНР в союзі з Польщею. За участь в цій кампанії підвищений до ранґи ген.-полковника. В 1921 році разом з іншими українськими вояками інтернований в Польщі. Одночасно призначений Урядом УНР військовим міністром і залишений на становищі командувача армії УНР. Від 1922 до 1944 року жив в Чехо-Словаччині. В 1945 році урядом УНР призначений головою Вищої Військової Ради. Нагороджений всіма орденами УНР, зокрема Залізним Хрестом ч. 1. Помер 29-го травня 1952 року в Парижі. Важливіщі праці: „Теоритична підготовка підстаршин", „Конспект уставу польової служби", „Програма для бойової підготовки молодих старшин", „В Україні в роках 1917-18", „Українсько-польська війна", „Зимовий похід", „Семінар резервового старшини", „Битва народів у Фландрії" та „Рік 1920".

(вб)

Пам'яті хор. УСС Григорія Стельмаха

Славної пам'яті Григорій Стельмах, народжений 2-го грудня 1897-го року в Західній Україні, колишній Січовий стрілець — хорунжий, що служив у Третій Батареї полковника Володимира Зарицького під головною командою генерала М. Крата, в Артилерії Січових стрільців генерала хорунжого і д-ра Р. Дашкевича. Він учасник події перебрання міста Львова від Австрійської влади 1-го Листопада 1918 року, де був ранений в обидві ноги. Учасник боїв у таких місцевостях, як: Проскурів і Кам'янець Подільський. Відтак сл. п. Г. Стельмаха приділено до Третьої Залізної Дивізії під командою генерала Вдовиченка. Третя Залізна Дивізія зводила бої берегом ріки Дністер і розгромлювала большевицькі банди та переможно забрала Могилів Подільський. Коли генерал Крат звістив Третій Батерії, що денікінці порубали Дев'ятий Стрілецький Полк піхоти і що інший відділ Кавалерії Денікіна спішить з атакою на Третю Батерію, то сл. п. Г. Стельмах, якого Бог обдарував холоднокровністю, рішив розрахуватися з дикою ордою денікінців. Саме, коли денікінці диким вихром галопували в сторону Січовиків, то Чота Галичина сипнула по них сальву, а сл. п. Г. Стельмах у критичну хвилину заладував гармату і дав один картач, як також післав ще одну шрапнелю, так, що той загін Кавалерії Денікіна розторошено і таким чином Третя Батерія врятувалася. Після прослідження справи того страшного бою, полковник В. Зарицький заявив, що бунчужний Г. Стельмах за своє геройство одержить нагороду. За бої і походи та відвагу в складі Третьої Залізної Дивізії також сл. п. хорунжий Г. Стельмах одержав три нагороди, а з-поміж них одну найвищу — „Хрест Залізного Стрільця". Про геройство сл. п. хорунжого Стельмаха часто згадують генерал Крат і полковник Зарицький.

Хор. Г. Стельмах перехворів тиф у полоні — польському збірному пункті, а після видужання не міг залишитись вдома, бо польська польова жандармерія настирливо пригадувала його батькам, що він мусить перед ними відповісти за Листопадову участь у Львові. І так сл. п. хорунжий Стельмах скривався аж до визнання Антантою Галичини для Польщі.

За свою суспільну і політичну діяльність у Галичині, сл. п. Г. Стельмах зазнав численних польських знущань, дізнавши пацифікації і перебування у тюрмах. Йому також видала присуд смерті совєтська влада, але чудом він врятувався з тюрми в Бережанах, і рівнож коротко „покоштував" німецької тюрми.

На рідних землях сл. п. Г. Стельмах провадив активну працю Т-ва „Просвіта", Кружок „Рідної Школи" та разом зі своєю покійною дружиною Теодосією успішно підготовляв дитячі концерти в повіті Підгайці, а вся його діяльність відбувался на Хуторах Вага і в селі Бурканів.

Прибувши до Америки, в Детройті сл. п. Г. Стельмах з уваги на послаблене здоров'я тюрмами, лише короткий час працював суспільно в Українському Конґресовому Комітеті, зате, він завжди був жертвенним українцем.

Єдиний його син — Нестор склав своє молоде життя — як старшина УПА в нерівній боротьбі з червоними наїзниками за волю України.

Дня 2-го січня 1979 року заосмотрений Найсвятішими Тайнами і Маслосвяттям сл. п. хорунжий Григорій Стельмах відійшов у Вічність. Похорон його відбувся 5-го січня з Церкви Непорочного Зачаття на цвинтар Моунт Олівет, де покладено його тіло на вічний спочинок, при участі близької і дальшої рідні, приятелів і знайомих та представників різних організацій. Панахиди відправили о.о. Василіяни — В. Панчук і Д. Височанський. Заупокійну Службу Божу і Панахиду в церкві відправив о.ігумен д-р І.Лотоцький ЧСВВ. У своєму прощальному слові о.ігумен І.Лотоцький порівняв героїзм і патріотизм покійного хорунжого Григорія Стельмаха з патріотизмом славних братів Макавеїв із біблійних часів, які провадили важку боротьбу від 175 до 135 років перед Христом, та воювали за національну незалежність проти жорстокого царя Антіоха. Починаючи від большевицької революції, в Україні існувала та ж ситуація, що колись у Палестині.

Сл. п. хорунжий — Січовий стрілець Григорій Стельмах, подібно як ізраїльські патріоти — повстанці — був оживлений однією задушевною ідеєю: оборонити-освободити Батьківщину від ворогів. Він — хорунжий Стельмах відчув у своїм серці те, що переживав біблійний Маттатія, коли кликав: „Підіймім Народ наш з його занепаду, воюймо за наш Народ і за Його Святиню" (1 Мак. з, 43). Та патріотична любов змушує його як і Апостола Павла жертвуватися за Народ — він постійно діяльний у бойових рядах Української Визвольної Армії та готов на все. Його серце раділо, коли українці захопили Львів, коли синьо-жовті прапори пишалися на державному будинку города Львова. Кожен успіх був цілющим бальзамом для його зболілої душі, бо багато він натерпівся.

Знеможений недугою, він, Григорій Стельмах, як Семен Палій Запорожець, молився Богові за поневолений улюблений наш народ. Бо в християнській його душі, в часі фізичної немочі, постійно зростала його віра, його туга за церквою і його радість з прийняття Святих тайн. Сьогодні він у країні, до Бог „витре кожну сльозу з очей їхніх і смерти не буде більше, ні скорботи, ні плачу, ні болю не буде більше, бо все попереднє минуло". Він у цій блаженній країні стрінувся із своєю праведною дружиною — Теодосією і зі своїм сином Нестором, що „поклав своє юне життя за друзів своїх" як старшина Української Повстанської Армії. Так, життя покійного Григорія Стельмаха є багатомовним прикладом жертвенної любови до Рідної Батьківщини. Його пам'ять остане навіки між святими".

Генерал Михайло Крат зарядив останній вояцький салют за прадавнім козацьким звичаєм, накриття очей червоною китайкою Покійного хорунжого УСС Григорія Стельмаха. Акт цей виконав колишній вояк — Петро Капітанець, на доручення генерала М. Крата, який не міг прибути з уваги на слабке здоров'я. Надгробне слово на цвинтарі виголосив Петро Капітанець.

Ірина Захарків

15-річчя Комітету Поневолених Народів у Фініксі

З нагоди Тижня Поневолених Народів, який в Арізоні осінню, 16-го листопада 1978-го року відзначався у Фініксі, Арізона, відбувся бенкет в одному з найкращих готелів „Дель Веб". Цього дня відзначено 20-річчя Тижня Поневолених Народів, 35-річчя існування АБН і 15-річчя Комітету Поневолених Народів в Арізоні.

Душею і мотором цього комітету та головою на протязі тих же 15 років є енергійний і активний в суспільно-громадській праці інж. Володимир Чопівський. Як і минулих років, так і цього року він постарався і доклав усіх зусиль, щоб програма і успіх бенкету були на найкращому і найвищому рівні.

Бенкет почався внесенням прапорів, почесною вартою американської армії та старшинської школи. Дуже приємно було бачити серед почесної варти старшинської школи, молодого українця Віктора Петренка, який нею командував. Присягу на прапор перевела відома із свого патріотизму Лорі Кокс. Ведучий програмою вечора, екзекутивний директор комітету полковник Альберт Коен попросив о. Мирослава Колодія, пароха української католицької церкви у Фініксі, провести молитву, а відтак представив гостей за почесним столом.

Головну стіну декорували 19 національних прапорів Поневолених Народів, а посередині пишався український прапор. Головними промовцями були: мгр Слава Стецько, яку представив інж. Володимир Чопівський і генерал Джон К. Сінглявб, що його представив суддя Кен Четвін.

У мистецькій програмі виступала 25-членна духова оркестра Вест гайскул і танцювальна група під керівництвом Ґені Чопівської. Молоді танцюристи: Уляна Бадинська, Ґеня Чопівська, Галина Ґроздев, Наталя Довірак, Марта Росола, Наля Ситник, Маркіян Дидик і Майкел Мек Іннташ, зодягнені в гуцульські одяги піднесли до президіяльного столу хліб і сіль, кланяючись і вітаючи всіх староукраїнським звичаєм. Відтак відтанцювали два танки, „Раківчанка" (самі дівчата) і переодягнувшись в. полтавські одяги „гопака".

Ще більшої краси і чару до танків, додала знана вже українській громаді, молода, талановита артистка сцени Аня Дидик. Вона у своєму монтажі перенесла на мить глядачів на гуцульські верхи-полонини, пояснюючи кожний крок, зворот, ношу і значення танків та звичай вітання хлібом і сіллю. Беручи під увагу, що на залі було понад 350 осіб не-українців, то ці пояснення англійською мовою були дуже влучні і корисні, збільшивши вартість українського мистецтва і культури.

Привітальне вступне слово виголосив голова інж. В. Чопівський. Він сказав що крім 15-річного ювілею Комітету в Арізоні відзначуємо 20-річчя резолюції Конгресу, Тижня Поневолених Народів, що її підписано президентом Айзенгавером, і тоді стала законом.

Антикомуністична акція, що її ми провадимо, почалася 35 років тому в лісах України, коли представники східньоевропейських народів створили АБН. Сьогоднішні гасла президента Джіммі Картера „Людські права" не можуть здійснитися без прав „Свобода народам, свобода людині", бо ніяка людина не може бути вільною без своєї вільної держави, — продовжував голова. Відтак він перечитав привіти і телеграми, що їх надіслали сенатори — Бері Ґолдвотер, Деніс Ді Консіні та конгресмени: Елдон Рад, Боб Стайн, Джан Родс, Моріс Юдал, губернатор Арізони Брус Бабіт, кол. губернатор Джон Вілліямс та від Комітету Поневолених Народів і Української Інформативної Служби з Англії.

Полковник А. Коен і Вейн Валік вручили інж. В. Чопівському грамоту в нагороду за 15-річну працю в Комітеті Поневолених Народів, та політичної діяльности в стейті Арізона.

Коли при мікрофоні стала мгр Слава Стецько, що її попросив інж. В. Чопівський до слова, всі піднялись з місць і спонтанним оплескам не було кінця. Її доповідь була присвячена 35-річчю АБН. Прелеґентка порушила багато пекучих політичних справ. Вона сміло і відважно закликала американців допомогти Поневоленим Народам, а зокрема українцям. Сьогодні політичний світ знає вже про Україну, боротьба в Україні є рівномірнаі рівноправна боротьбі інших народів в світі, які прагнуть до свободи і самостійности.

Вона своїм палким словом немов зброєю боронила поневолену Україну, як і правдою боронить по цілому світі, куди то їздить і має доступ до визначних людей, на конференціях ВАКЛ. В свою промову вклала вона не лише своє велике знання і хист, але свою любов і посвяту в обороні людських прав в обороні Нескорених.

Відтак говорив генерал Джон К. Сінгляб, останній головнокомандувач збройних сил в Кореї. Промова генерала була дуже цілава, присутні мали змогу довідатися про справи і речі такі, про які ніколи американська преса не писала.

На кінець голова інж. В. Чопівський подякував поіменно всім, хто причинився до успіху цього свята. Молитвою, яку провів о. Мирослав Колодій закінчено бенкет.

Інтерв'ю генерал Сінглявба з репортерами, та танцювальну групу, місцева телевізійна станція русло число 5 фотографувала і того самого вечора її передали на вечірніх новинках.

Я. Р.

Населення ЗСА дійшло до 220 мільйонів осіб

Вашінґтон. — Бюро перепису населення інформує, що в понеділок, 5-го лютого, населення ЗСА дійшло до 220 мільйонів осіб, згідно з точно перевіреними методами. Є це оцінка, бо наступний перепис населення відбудеться щойно в квітні 1980-го року.

У приміщеннях Департаменту торгівлі, складовою частиною якого є Бюро перепису, находиться годинник, який з кожною 19-ою хвилиною додає одну особу до населення Америки, беручи під увагу висоту народжень і смертности, статистику іміґрації до ЗСА та еміґрації з Америки тощо.

Перший офіційний перепис населення ЗСА відбувся в 1790 -му році і тоді нараховано менше ніж 4 мільйони осіб.

Спілка Української Молоді Америки (СУМ-А)

ДЕБЮТАНТКИ СУМ-АМЕРИКИ ІЗ СВОЇМИ ЕСКОРТАМИ У 1978 РОЦІ.

XXVII БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК СУМ У 30-РІЧЧЯ СУМ-АМЕРИКИ

Субота, 10-го лютого 1979 року, год. 8:30 веч., в Статлер Гілтон Готелю (Террас Боллрум)

У діяльності Спілки Української Молоді Америки, Баль Дебютанток, увійшов вже у традицію річних сумівських імпрез. Ця небуденна імпреза приваблює своїм чаром та красою численну українську молодь та громадянство міста Ню Йорку й околиць, які дорожать вихованням свідомої української молоді.

Кульмінаційною частиною програми Балю Дебютанток — це представлення Дебютанток. Дебютантки — це члени СУМ та інших молодечих організацій, які з юнацького віку вступають на шлях нового, творчого молодечого життя.

Ця подія виповнена глибокою символікою, змістом та красою, що нагадує й зобов'язує кожну дебютантку застановитись над її дальшим життєвим шляхом. З цього приводу, невимовна радість, глибоке зворушення та дівоче переживання — закарбовується на ціле життя в серцях молодих дівчат.

Дебютом юних дівчат радіють їхні батьки, сумівські виховники й керівники та вся українська спільнота, які вітають їх в рядах повноправних членів українського суспільства. В цей момент зроджується почування гордости, що виросли молоді та свідомі працівники, які продовжуватимуть працю своїх попередників за нашу майбутність, майбутність української нації.

Цьогорічний Баль Дебютанток СУМ відбудеться в суботу, 10-го лютого, о годині 8:30 вечором, в одній з найкращих заль готелю Статлер Гілтон.

Церемонію представлення Дебютанток переводитимуть аранжери балю: ЄВГЕНІЯ КУЗЬМОВИЧ і БОГДАН ГАРГАЙ, яких до цього запросив Комітет Балю, що його очолює культурно-освітній керівник Крайової Управи СУМ КОРНЕЛЬ ВАСИЛИК.

До танців гратиме улюблена та широко відома оркестра (в повному складі) БОГДАНА ГІРНЯКА із солістами-співаками: І. РАКОВСЬКИМ та М. ШКВАРКОМ.

Христя Баранська
Літл Нек, Н. Й.

Христина Бігун
Бруклин, Н. Й.

Марія Василик
Еленвілл, Н. Й.

Наталя Весоловська
Ню Йорк, Н. Й.

Марта Гивель
Бруклин, Н. Й.

Анна Марія Закамарок
Ірвінгтон, Н. Дж.

Дарія Зелез
Гартфорд, Конн.

Христя Іванів
Йонкерс, Н. Й.

Ксеня Йовик
Флашінг, Н. Й.

Андріяна Квасній
Ню Йорк, Н. Й.

Віра Луцишин
Ірвінгтон, Н. Дж.

Петруся Мокрицька
Гартфорд, Конн.

Ірена Наконечна
Асторія, Н. Й.

Богдана Нестор
Асторія, Н. Й.

Марія Оприско
Аккорд, Н. Й.

Елізабет Погода
Картерет, Н. Дж.

Марія Анна Турко
Вудбрідж, Н. Й.

Люба Щур
Йонкерс, Н. Й.

Надія Якимів
Гартфорд, Конн.

СОЮЗОВЦІ! РОЗПОЧИНАЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Многая Літа Нашому Патріярхові

ЙОСИФОВІ

НАШ ПАТРІЯРШЕ!

В ДЕНЬ УРОДИН ВАШОЇ СВЯТОСТИ,

Патріярха Помісної Української Католицької Церкви,

Священики-Члени Товариства св. Андрея приєднуються до святих молитов

ВАШОЇ СВЯТОСТИ

щоб випросити у Сина Божого Ісуса волі для нашої страдальної Церкви і Народу за молитвами Пречистої Діви Марії, Мати Божої-Жировицької, а для Вашої Святости особливих ласк здоров'я, щоб побачили очі Ваші спасіння української Церкви і Народу, яке приготовив Господь перед всіми народами за жертви мільйонів наших мучеників —

„Боже, поверни йому силу, поверни волю, поверни власть, щоб зберіг Він Церкву свою, Нарід ввесь і їхню честь"!

НА МНОГАЯ ЛІТА, НАШ ПАТРІЯРШЕ!

За Управу Товариства св. Андрея

о. митрат Володимир Андрушків
голова

о. крилошанин Богдан Смик
секретар

НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!
В П'ЯТНИЦЮ, 23-го ЛЮТОГО 1979 року
о год. 7-ій вечора
в Українськім Народнім Домі
142 Друга Авеню, НЮ ЙОРК, Н. Й., кім. ч. 22
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС
МІСТА НЮ ЙОРКУ і ОКОЛИЦІ

До участи в яких запрошені Урядовці та Представники наступних Відділів:

4, 5, 6, 8, 16, 19, 46, 69, 86, 88, 130, 158, 184, 194, 195, 200, 203, 204, 205, 211, 212, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 433, 435, 450, 455, 457, 485 і 489

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх Зборів.
4. Звіти з діяльности Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення абсолюторії Окружній Управі.
7. Вибір Окружної Управи та Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1979 рік.
9. Доповіді ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ.
10. Різні справи.
11. Закриття зборів.

У зборах візьмуть участь

Члени Головного Уряду УНСоюзу

Закликаємо всіх Відділових урядовців, а також делегатів на 29-ту Конвенцію обов'язково взяти участь у цих зборах.

Також закликаємо всі Відділи вплатити свої вкладки до каси Окружного Комітету перед нарадами.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

д-р Іван Флис — почесний голова
Микола Хоманчук — голова
Василь Цюпа — касир
Михайло Юзенів — секретар

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

HNIZDOVSKY

WOODCUTS, 1944 - 1975

A Catalogue Raisonne by ABE M. TAHIR, Jr. with a foreword by PETER A. WICK and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY.
Price $25.00 hard bound, Postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax

SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street — Jersey City, N.J. 07303

ОЛЕНА ЗВИЧАЙНА та МИХАЙЛО МЛАКОВИЧ

ВОРОГ НАРОДУ

ПОВІСТЬ У ДВОХ ТОМАХ

Том перший: Проти Течії. Том другий: Плянета Фабіз. 939 сторінок. Ціна 15.00 дол.

Замовляти: книгарський відділ при „Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи 75 центів на кошти пересилки.

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303

Мілена Рудницька

Невидимі Стигмати

Книжка у твердій темно-бронзовій обгортці із золотими буквами. 552 сторінки із фотографічною документацією.
Ціна 15.00 долярів.
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Теми

Лікарський довідник.

Книжка у твердій темно-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок.
Ціна 7.00 дол.
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього Чоловіка і Батька

св. п. ПАВЛА КУКУРУЗИ

буде відслужена

ПАНАХИДА

18 ЛЮТОГО о год. 11-ій у церкві СВ. ЮРІЯ ПЕРЕМОЖЦЯ в Міннеаполіс, Мінн.

Прохаємо Друзів про молитви в цей день за мир душі Його.

ДРУЖИНА І ДОНЬКА

Ділимося сумною вісткою, що з Волі Всевишнього Бога відійшла у Вічність наша Найдорожча Сестра, Тета і Шваґерка

бл. п.

ДАРІЯ ЯЦИШИН-ПОЛЕК

Похорон відбувся у Мюнхені, Німеччина 31-го січня 1979 р.

Тяжким горем прибиті:

брат — МИКОЛА ЯЦИШИН з НАДЕЮ, Коломия, Галичина, Україна
сестра — КАТРЯ ШОКАЛЮК з мужем ЯРОСЛАВОМ,
сестрінки — МАРТА
ЛЕСЯ ШОКАЛЮК-КЛАРКЕ з мужем МИХАЙЛОМ і дітьми
сестрінок — ПЕТРО ШОКАЛЮК з Родиною
сестра — ОРИСЯ ЯЦИШИН-РУДЕНСЬКА з мужем ІГОРЕМ
ДАДА РУДЕНСЬКА-КОРЛЯТОВИЧ з мужем ВОЛОДОМИРОМ і дітьми
ОЛЕСЯ РУДЕНСЬКА ВІГУН з мужем АНДРІЄМ і дітьми
МАРІЯ ОСТРОПОЛЬСЬКА — шваґра сестра
ЙОСАФАТ ЯЦИШИН — брат в Клівленді, О.

Просимо о молитви за її душу

ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОЧСУ ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

— ПОВІДОМЛЯЄ, —

що в НЕДІЛЮ, 11 лютого 1979 р. після співаної Служби Божої, (яка почнеться о год. 10-ій ранку) в українській католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку буде відправлена ПАНАХИДА ЗА ДУШУ

сл. п. ОЛЬГИ БАСАРАБ

та інших УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК-ГЕРОЇНЬ

Опісля у великій залі Дому ОУВФ 136 2-га Авеню відбудуться

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ

присвячені УКРАЇНСЬКИМ ЖІНКАМ-ГЕРОЇНЯМ

Участь беруть:
письменниця — АЛЛА КОССОВСЬКА-ДАВИДЕНКО
концертова співачка — ІЯ МАЦЮК ГРИЦАЙ
при акомпаніяменті — МИРОСІ БАСЛЯДИНСЬКОЇ
ЕЛИСАВЕТА ЧАРТОРИЙСЬКА — деклямація

До участи членство та все українське громадянство запрошує

УПРАВА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ

бл.п. ОЛЬГИ БЕМКО
(з дому ЧАЙКОВСЬКА)

Складаю 10.00 дол. на Патріярший Фонд. Рівнож повідомляю, що СЛУЖБА БОЖА по бл. п. ОЛЬЗІ буде відправлена 12 лютого 1979 р. о год 7:30 рано в церкві СВ. МИХАЇЛА, в БАЛТІМОР, МД.

АЛЕКСАНДРА СЕНЮТА

В ДВАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Незабутньої Матері

бл. п.

ОЛЕКСАНДРИ з ЛІНИЦЬКИХ МАРКОВИЧ

був. артистки Лаврівської буде відправлена

ПАНАХИДА

В НЕДІЛЮ, 11-го ЛЮТОГО 1979 Р. о год 11:10 ранку

в катедральному храмі НЕПОР. ЗАЧАТТЯ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ
816 Н. Франклін вул. у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

До участи в Панахиді сердечно запрошує: Приятелів, Артистів, Учнів та Знайомих

Проф. ЗОЯ МАРКОВИЧ — дочка

НА НЕВ'ЯНУЧИЙ ВІНОК
нашого Дорогого Друга, Новоспочилого

бл. п.

СЕМЕНА КАЛЮЖНОГО

з Монтреалю

складаємо 30.00 дол. на видавництво газети „Свободи", якої Покійний був читачем.

Корнїй і Стефка БОДНАРЧУКИ

Ділимося, сумною вісткою з Родиною, Стриянами та Приятелями, що дня 25-го грудня 1978 Р. Б. помер в Польщі

бл. п.

АЛЕКСАНДЕР ЯЦКЕВИЧ

нар. 10 березня 1902 року в Стрию

ПОХОРОН — відбувся дня 28 грудня 1978 Р. Б. на цвинтарі св. Томи в Бендзіні, коло Катовиць, Польща.

Горем прибиті:
жінка — СОФІЯ з дочкою і внуком в Польщі
сестра — МАРІЯ РІЗНИК з чоловіком РОМАНОМ
сестрінка — ВОЛОДИМИРА КАВКА з чоловіком, дочкою і внуками
та ближча Родина в Україні, ЗСА і Канаді

З сумом повідомляємо Друзів та Знайомих, що дня 11-го грудня 1978-го року, після короткої, але тяжкої недуги, на 79-му році життя відійшов у Вічність в Денвері, Колорадо, МІЙ ДОРОГИЙ ЧОЛОВІК

ФЕДІР АНТОНОВИЧ ГНОЙОВИЙ

нар. 11-го лютого 1900 р. на Полтавщині, пор. Армії УНР і учасник Визвольних Змагань

Похований дня 16-го грудня 1978 р. на Українському Православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В тяжкому смутку

дружина — ОЛЕНА

Ділюся сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 6 лютого 1979 р. по тяжкій і довгій недузі упокоївся в Бозі мій Найдорожчий Чоловік

бл. п.

ТЕОДОЗІЙ КУШНІР

нар. 1895 р. в Копичинцях, Україна, адвокатський концipієнт, учасник Визвольних Змагань

ПАНАХИДА — в четвер 8-го лютого 1979 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в суботу, 10 лютого 1979 р. о год. 9-ій рано з того ж пох. заведення до церкви св. Юра, а відтак на цвинтар Оливна Гора.

В глибокому смутку

дружина — АНТОНІЯ
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Україні.

У великому смуткові повідомляємо Приятелів, Знайомих та всю Українську Громаду, що 3-го лютого відійшла у Вічність наша Дорога Мама-Приятелька, Свекруха, незамінима Баба, Прабаба, Сестра та Братова

СВ. П.

АНТОНІНА з ШКАРЕВСЬКИХ ЛЕСИК

вдова по бл. п. Інж. Трохимові Пугач-Лесикові, народжена 12 липня 1897 р. у м. Виноград, у Київщині

Похоронена 5-го лютого 1979 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Молимо Всевишнього, щоб з'єднав душі наших Дорогих Діда та Баби у безмежній любові, з якою прожили вони 60 років земного життя та оселив у місті Вічної Радости.

Інж. ВІТАЛІЙ - син з дружиною МАРІЄЮ
Інж. ВОЛОДИМИР — онук з дружиною РОМАНОЮ
ОЛЕНА — онучка
ВОЛОДИМИР, ВІТАЛІЙ, ЙОЛАНДА — правнуки
Інж. ВІРА ДОРОЖИНСЬКА — дочка
виховані нею любі онуки — ДАНИЛО та ОЛЕКСАНДЕР ЛЕСИК-ДОРОЖИНСЬКІ
СТЕФАНІЯ — сестра з Родиною
д-р ТЕОДОР — шваґер з Родиною

Відбудуться вояцькі вечорниці в Ірвінгтоні

Ірвінгтон, Н. Дж. — Товариство кол. вояків УПА в Ірвінгтоні повідомляє, що в суботу, 24-го лютого ц. р. заходами Комітету комбатантських організацій стейту Ню Джерзі, в склад якого входять представники І Дивізії УНА, ОбВУА і Т-ва кол. вояків УПА, відбудуться великі вояцькі вечорниці.

Комітет комбатантських організацій призначив прихід із цих вечорниць на „Літопис УПА". Він надіється, що громадянство розуміє вагу і потребу цього великого видання і виявить свою підтримку участю у вечорницях. Запрошення можна набути при замовленні столиків у „Дніпрі".

ДЕЩО ПРО ЗАБУТУ...

(Закінгення зі стор. 2)

давництво, Київ, видало „Історичні поеми Шевченка" накладом аж... три тисячі примірників, коли ж самих бібліотек на Україні є понад сорок тисяч. Хто ж мав би можливість купити їх? Звичайно все робиться із зумисне, з метою, щоб позбавити наш нарід свого рідного письменства. Та це робить ворог і ми знаємо чому, але як можна виправдати, що ми, свідомі українці, патріоти свого рідного, рівночасно нехтуємо українською книжкою, не купуємо її і то на терені, де вона вільно може друкуватися. Хто ж тоді за нас її купить? Наші автори і письменники хіба не заслуговують на те, щоби з вини нашої легковажности вони кінчили банкрутством.

Ми мусимо пам'ятати, що справа українського письменства — не менше важлива від різних датків на національні чи церковні цілі. Нашим обов'язком є також призначити певну суму зі свого домашнього бюджету на закупівлю українських книжок. І це треба робити кожного року, щоби дати можливість нашим видавництвам продовжувати благородну працю над появою нових книжок. Одним словом мусимо купувати українську книжку, як купуємо щоденні харчі, бо „не самим тільки хлібом живе людина", як каже наш небесний Учитель Ісус Христос. Книжками релігійного змісту, балетристикою, дитячою літературою та іншими роду книжками — мусимо зацікавитися усім, як це повинна робити людина, яка любить рідне слово і свою батьківщину. Не будьмо гробокопателями українського слова, української книжки. Купуймо її не тільки для себе, але також і для своїх дітей. Привчаймо їх і заохочуймо читати українську книжку. Якщо наша дитина полюбить українську книжку, тоді нічого нам боятись, що наша дитина забуде рідну мову, або відійде від свого національного середовища. Дитяча книжка також чи не найважливіший чинник у національному вихованні української молоді.

Не допускаймося через свою легковажність зради супроти своєї рідної книжки, бо живучи на чужині, вона для нас єдина моральна сила щоб втримати нас в українській спільноті і у вірній службі для своєї батьківщини. Пошана до рідної української книжки, вглиблення у її зміст — це наш національний обов'язок, це наше рідне слово.

ОМУА влаштувало...

(Закінгення зі стор. 1)

залі приміщень ОМУА в Ню Йорку не могли помістити всіх, що минулої неділі в год. 1-ій після полудня прийшли на відкриття цієї, мабуть, інавґураційної виставки картин мистця Юрія Старосольського.

Виставку відкрив коротким словом голова ОМУА маестро Михайло Черешньовський, вітаючи приявних та мистця — „найголовнішого пластуна між мистцями та мистця між пластунами".

Сам — цим разом — мистець Юрій Старосольський насамперед признався, що його дещо денервує, як його називають рівночасно мистцем і Начальним Пластуном, але ніде правди діти, що на цій виставці можна добачити мистецтво і пластунство. Пластун є відважний і любить пригоди, отже він відважився на цю „пригодницьку виставку", хоч і почувається винним, що „посмів зайти в синедріон мистців". В мистецтві, як і в інших ділянках, люди, звичайно, розрізняють професіоналістів і аматорів. Він проти такого дискримінаційного розуміння „аматорства". Так, він уважає себе в мистецтві за „аматора", але в первісному, клясичному розумінні любителя мистецтва. Він пластун і бачить життя, як пригоди, які він любить. Спостерігаючи життя, він бачить велику красу, як у природі, так і в творах людських рук. І цю красу — естетичність він бажав би показати у своїх мистецьких творах. Д-р Ю. Старосольський закінчив своє слово дотепною заввагою, щоб у надрукованому на запрошеннях на виставку малюнку Дон Кіхота не добачувати символіки з його виставкою, яку названо: „Мандрівники з пензлем".

Від пластунів вітав мистця в особі Начального Пластуна пластун-сеніор Андрій Ластовецький.

На виставці показано усіх 46 картин, з того 12 оліїв і 34 акварелі. Назви поодиноких картин характеризують мистецьку творчість Ю. Старосольського та потверджують те, про що він коротко сказав у своєму слові. Деякі з цих назв: „Весна", „Вуличка в Ґранаді", „Річка Скогарі б. Гантеру", „Нова церква в Космачі", „Вечір над озером Люґано", „В країні Дон Кіхота" та ін. Це олії. А між акварелями виставлені: „Старе дерево і молоді квіти", „Хатки на Тагіті", „Стара смерека б. Союзівки", „Альгамбра в Ґранаді", „Парк Борґезе в Римі", „Камінь над водою", „Сієра Невада під вечір", „Мангеттен", „Схід сонця над м. Еверест", „Капрі", „Хатка в Гімаляях", „Ранок над озером Онтаріо", „Вечір у Катманду", „Непаль", „Святині в Банґкок", „Руїни над берегом" в Юґославії та ін.

Січневі Роковини в Кергонксоні

Кергонксон (Н. Н.). — Започатковуючи відзначування Січневих Роковин у дні 21-го січня ц. р. у церкві Св. Тройці о. А. Плавюк відправив Службу Божу в намірені українського народу. У вівторок, 23-го січня, група українських громадян із Кергонксону, на чолі з директором Володимиром Квасом, взяла участь в стейтових святкуваннях 22-Січня в леґіслятурі в Олбані.

У наступну неділю, 28-го січня, Управа Відділу УККА вирішила закінчити Січневі Роковини спільно з Церковним комітетом в день, коли відбувалася просфора цієї парафії. Після Служби Божої зібралася поважна кількість української громади (коло 200 осіб) в головнім будинку на Союзівці. Програму свята відкрив голова Відділу УККА М. Василик, за яким слідували інші промовці. Доповідь українською мовою виголосив колишній учитель Іван Кульчицький, а по-англійськи студент університету Роман Василик. Деклямували вірші учні — Петро Цимбал та Стась Лучків. Хор Школи Українознавства під проводом учительок О. Васьків і Л. Яців, відзначаючи це свято виконали народні пісні. На закінчення, голова Відділу подякував учителькам, дітям і промовцям за гарно підготовлену програму. На залі була замітна присутність нашої молоді, яка звеличала це свято не тільки своєю кількістю, але також активною участю у виконанні святочної програми. Заслуга в цьому свідомих батьків і виховників.

ДИТЯЧА КОСТЮМОВА ЗАБАВА

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 4-го березня ц. р., о год. 2-ій по полудні в залі Школи св. Юра при 215 Схід 6-та вулиця, Пластова Станиця і Пластприят в Ню Йорку влаштовують 30-ту з черги традиційну дитячу костюмову забаву під назвою „Лицарі у золотих шоломах" (казка з княжої доби). Забава відбудеться під проводом пл. сен. С. Гойдиш при допомозі гніздових сестричок і братчиків. Буфет у заряді Пань із Пластприяту.

ВІДЗНАЧЕННЯ 70-РІЧЧЯ 217-ГО ВІДДІЛУ УНС У РОЧЕСТЕРІ

Братство св. Йосафата, 217-ий Відділ УНСоюзу в Рочестері, в неділю, 12-го листопада м. р., о год. 3:30 по полудні в залі кафетерії церкви св. Йосафата, обходив 70-річний ювілей свого існування, відзначивши його бенкетом, участь в якому взяло 150 осіб — делеґатів місцевих і довколишніх Відділів УНСоюзу, делеґатів від Відділів УККА, ООЧСУ та інших організацій. Присутнім був також д-р Іван Флис головний предсідник УНСоюзу.

На початку програми бенкету виступив секретар 217-го Відділу Теодор Кубарич, запросивши до відспівання українського та американського гимнів п-і Марію Кмитко, до співу якої приєдналися всі присутні на бенкетовій залі. Провід програмою перебрав предсідник цього Відділу Константин Шевчук, який, привітавши, священиків, головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса, делеґатів від різних організацій та інших гостей, попросив присутніх хвилиною мовчанки вшанувати 269-ох членів, що померли від початку існування Відділу. Відтак К. Шевчук переповів історію Братства св. Йосафата від самих початків його існування. Ініціятори заснування 217-го Відділу запросили з Бофало о. Сембратовича та союзового організатора з Оборну п. Мельника і вони на перших сходинах обрали Управу. На предсідника — Івана Шевця, секретаря Івана Іваськевича, касира — Василя Лущишина. Тоді до Відділу належало 10 чоловіків і 6 жінок. За рік членство зросло до 85 осіб.

Після скликання зборів вирішено розпочати будову церкви, яку закінчено у 1909 році, назвавши церквою св. Йосафата. Враз із побудовою церкви почалося пожвавлення українського громадського життя, створено новий Відділ — Братство св. Георгія, 316-ий Відділ УНС. По кількох роках засновано Т-во „Запорозька Січ", а невдовзі Сестрицтво Пресвятої Богородиці.

Сьогодні в Рочестері є вже 10 Відділів УНСоюзу, а Рочестерська округа нараховує 2,400 членів УНС. Є тут члени і Українського Братського Союзу, три члени „Провидіння" та один — „Самопомочі". К. Шевчук також сказав, що їхній Відділ дуже гордий з цього, що на протязі чотирьох років їх предсідником був Микола Мурашко, який від 1929 до 1949 року був головним предсідником УНСоюзу. К. Шевчук також згадав про велику допомогову акцію Рочестерської громади в допомозі приїжджій еміґрації до ЗСА — ґрішми, вишуканням праці і помешкань. У цій акції співпрацювали з ними о. парох Василь Турула і сотрудник о. Лиськів. На протязі 3-ох років Братство св. Йосафата себе оподаткувало, щоб таким чином нести швидшу і кращу допомогу.

Відтак К. Шевчук представив головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса, привітав гостей і попросив провести молитву о. монс. Бобека, започатковуючи бенкет.

Головний предсідник, д-р Іван Флис привітав присутніх, а зокрема братство св. Йосафата з його 70-річним ювілеєм, спочатку українською, а потім англійською мовами та накреслив минуле і теперішнє цієї найбільшої установи УНСоюзу.

Дмитро Пристай — рекордовий секретар цього Відділу, прочитавши поіменний список присутніх, подякував цим, що займалися підготовою бенкету і вкінці побажав всім „многих літ", що за ним підхопили присутні, відспівавши многолітствіє. Опісля Д. Пристай попросив о. Анатолія Ситника до проведення молитви, якою закінчено відзначування ювілею.

Сьогодні у склад Управи Братства св. Йосафата входять такі члени: Константин Шевчук — предсідник, Стефан Васьків — заступник предсідника, Теодор Кубарич — фінансовий секретар, Гнат Лопатка — його заступник, Стефан Мартинюк — касир, Вінцентій Ковба — його заступник, Дмитро Пристай — рекордовий секретар, Ольга Качмар — його заступник. Контрольна комісія: Василь Велитович, Дмитро Морґаліч та Анна Васьків.

Константин Шевчук

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ 11 ЛЮТОГО 1979

Клівленд, Огайо. Місячні збори Б-ва св. апп. Петра і Павла 102 Відд. УНС о год. 11:30 перед пол. в церковній залі св. Йосафата 5720 Стейт Рд..

За Уряд
А. Жґута — предс.
М. Бобечко — секр.